

Anvendelse af strejkevåbnet i vor tid

KNS d. 28.6.22

“Strejkevåbnet” i nyere tid...

- Overgangen fra tjenestemandsdomineret system til et overenskomstdomineret aftalesystem.
 - Fra 1970-erne og frem.
 - I dag er overenskomstaftalerne helt dominerende
 - dermed er strejkeretten en del af aftalesystemet

Virker det? ... og hvordan?

“Virker strejker?”

- Politisk kamp eller økonomisk kamp?
- Overenskomstmæssige og overenskomststridige strejker ?
- Effekt på kort sigt overfor effekt på langt sigt?
- Enkelt faggrupper eller flere/alle faggrupper?
- Centralt eller lokalt?

Politisk kamp eller økonomisk kamp

- På det private område vil en strejke oftest være en økonomisk kamp.
- På det offentlige område er det mere kompliceret, bl.a.:
 - Behov for politisk forståelse
 - Behov for forståelse/opbakning i offentligheden
 - Behov for forståelse hos andre faggrupper
- Gammel FOA-tese:
 - “offentligt ansattes faglige kampe, vindes (og tabes) i offentligheden.

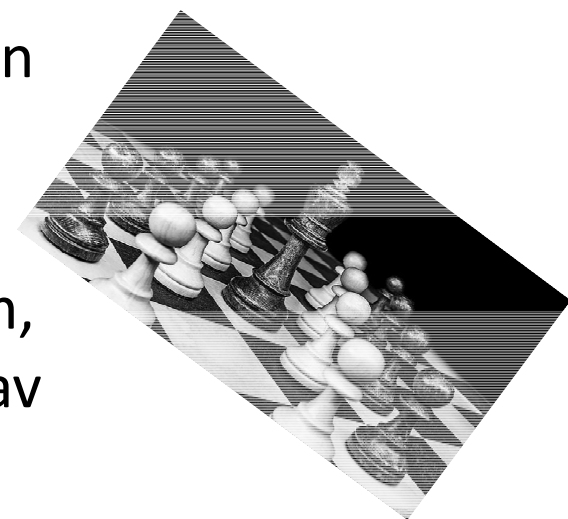
Overenskomstmæssige og overenskomststridige strejker

- Når medlemmerne starter bølgen.....
 - Den danske ældrepleje blev i sommeren 2007 ramt af landsdækkende arbejdsnedlæggelser – i 75 ud af 98 kommuner.
 - I foråret 2008 strejkede FOAs medlemmer i 3 uger. Og der blev landet de største lønstigninger for SoSu-området nogensinde.
 - Var det 2007 konflikterne eller strejken i 2008, der skabte resultatet? Måske begge dele. arbejdsnedlæggelserne i 2007 skabte momentet.
- For sygeplejerskerne i 2021 var rækkefølgen omvendt. Strejke først – derefter uofficielle aktiviteter

Effekt på kort sigt overfor effekt på langt sigt

- Kan arbejdsgiverne (tillade sig at) “belønne” strejker?
 - Nok ikke umiddelbart – for hvad sker der næste gang?
 - Men hvis strejken er udtryk for varige misforhold, kan strejken måske være den symbolske aktivitet, der skaber mulighed for ændrede prioriteringer?
 - Der ligger åbentlyst en særlig udfordring her imellem, hvad der kunne være medlemmerne umiddelbare krav og forventninger og organisationens strategiske overvejelser.

Enkelt faggrupper eller flere/alle faggrupper?

- Overenskomstmæssige strejker for enkelt faggrupper, vil ofte kunne opleves som havende en brod mod andre faggrupper (udover arbejdsgiverne, borgerne, brugere...)
- Prioriteringer indenfor “rammen”, kan opleves som betalt af andre – og ved belønning af en strejke, hvor rammen er kendt og accepteret, jf. DSR og OK 21 forløbet, er det vel også sådan det er i en dansk kontekst.
- Derfor har brede temaer og brede alliancer større muligheder for succes...

Centralt eller lokalt?

- FOA oplever ikke arbejdsnedlæggelser for at lægge pres på decentral løn – som vi jo har haft siden 1997. Det ville også være overenskomststridigt – men ...
- Så medlemsforventningerne retter sig mod de kollektive, centrale overenskomstfornyelser.
- På det private arbejdsmarked i DK, er strejker blevet meget sjældne efter det decentrale lønsystem blev det dominerende i løbet af 1990-erne (og knæsat ved storkonflikten i 1998).
- I det aktuelle arbejde i LSK er det også en undertone blandt det offentlige arbejdsgivere: Mere løn lokalt vil medføre lavere konfliktniveau centralt, uden at det samlet vil koste.
- Måske tager de fejl...

Vi skal vinde (genvinde) medlemmernes tillid og indbyrdes sammenhold!

- Organiseringsgraden presser os
- Tendensen til at medlemmer (ikke medlemmer) vender sig mod organisationen når der er utilfredshed (sociale m
- Solidariteten mellem organisationer trænger til et
- Balancerne i en mangfoldig organisation er hår fin

OK 24

- Efter arbejdet i en lønstrukturkomite
- Finde en forståelsesramme mellem organisationerne
- Tidlig forberedelse
- Den økonomiske situation har naturligvis stor betydning

